

Så sköter du ditt enskilda avlopp

Som fastighetsägare har du ansvar för att kontrollera ditt eget enskilda avlopp. Det är viktigt att du gör regelbundna kontroller, så att du upptäcker problem eller fel och kan åtgärda dem.

Undvik skadliga ämnen

Reningen i en enskild avloppsanläggning sker i hög grad med hjälp av bakterier. Det är därför viktigt att du inte häller ut eller spolar ner sådant som kan skada dessa bakterier, till exempel lösningsmedel, avfettningsmedel, starka syror, lut, produkter som innehåller klor och färgrester. Undvik även produkter med bakteriedödande medel, till exempel Triclosan.

Det är bra om du använder miljömärkta hushållskemikalier, men framför allt: se till att du doserar rätt!

Toaletten ska inte användas som papperskorg. Bindor, tops, kondomer och överblivna läkemedel hör inte hemma i avloppet. Cigarettfimpar innehåller kadmium och ska inte heller slängas där.

Skötsel och egenkontroll

För att få bästa möjliga reningseffekt och så lång livslängd som möjligt är det viktigt att du med jämna mellanrum inspekterar din anläggning.

Slamavskiljare

En av de viktigaste skötselåtgärderna är att tömma slamavskiljaren regelbundet. Slamtömning utförs i normala fall automatiskt en gång per år av kommunens renhållningsentreprenör. Kontrollera att den tömning som sker är tillräcklig och beställ extra slamsugning om det behövs.

I samband med tömningen bör du kontrollera att slamavskiljaren är hel och i gott skick. Om skiljeväggar saknas eller är trasiga fungerar inte slamavskiljningen optimalt och risk finns för att infiltrationen eller markbädden sätter igen. Se även till att utloppet från slamavskiljaren är försedd med t-rör som förhindrar att

T-rör i en trekammarbrunn

slam går vidare in i bädden. Om borste finns installerad i t-röret ska den tas upp och rengöras kontinuerligt. Slam som fastnat i borsten riskerar annars att hindra luftflödet i anläggningen. Efter tömning ska slamavskiljaren fyllas med vatten för att minska risken för slamflykt.

Kontrollera att flytslammet inte har blivit så tjockt att föroreningar i det inkommande vattnet samlas ovanpå slamkakan, istället för att sjunka till botten. Slamkakan får inte växa upp över tillloppsledningens mynning. Om det finns flytslam i andra och tredje kammaren bör du föra över det till första kammaren i väntan på slamtömning. Om problem med flytslam uppstår ofta måste du beställa tömning oftare eller byta till en slamavskiljare med en större vätvolym.

Vattennivån i slamavskiljaren ska ligga i nivå med utlopps-röret. Om nivån ligger lägre läcker avloppsvatten troligtvis ut i omkringliggande mark och då måste du byta slamavskiljare. Om nivån ligger över utloppsröret tyder det på problem med den efterföljande reningsanläggningen och åtgärder krävs.

Fördelningsbrunn och utloppsbrunn

Vatten i fördelningsbrunnen ska inte stå över spridningsledningarna. Se även till att lika mycket vatten fördelas till alla spridningsledningar, justera annars fördelningen. Överbelastning av en del av anläggningen ger ett sämre reningsresultat och förkortar anläggningens livslängd.

Om det finns slam eller påväxt i fördelningsbrunnen ska det tas bort. Spola sedan rent och kontrollera oftare. Sjuk som lossnar kan åka in i spridningsledningen och täppa igen hålen. Vatten i utloppsbrunn efter markbädd bör vara klart, ofärgat och luktfritt, i annat fall kan markbädden vara överbelastad. Kontrollera även att vattnet går vidare obehindrat och att vattennivån inte stiger över inloppsröret.

Spridningsledning och grundvattenrör

Titta eller mät i luftningsröret och kontrollera om det står vatten i spridningsledningen. Om infiltrationen är försedd med grundvattenrör bör du kontrollera att inte bädden står i grundvatten. Vatten i spridningsledningarna eller i bädden kan bero på:

- Extremt högt grundvattenstånd efter ihållande regn eller kraftig snösmältning. Mät igen när grundvattnet sjunkit. Eventuellt kan dränering omkring bädden bli nödvändig.
- En större vattenbelastning än vad anläggningen är dimensionerad för. Kontrollera vattenförbrukningen och jämför med hur mycket vatten anläggningen är byggd för att ta emot. Om du installerar bubbelpool eller liknande behöver du en utjämningsbrunn eller en anordning som tillför vattnet långsamt till avloppet. En för hög belastning kan även bero på att grundvatten läcker in i otäta ledningar. Jämför vattentillflödet under torrväder och efter en regnperiod.
- Igensatta hål i spridningsledningen. Försök att spola via luftningsrören. Spolning bör ske i samband med slamtömning.

Om vattennivån i grundvattenröret är i nivå med eller högre än spridningsledningen fungerar inte reningen. Grundvattenytan bör helst ligga minst en meter under spridningsledningarna.

Fördelningsbrunn

För att ta reda på vilken nivå spridningsledningarna ligger kan du mäta i luftningsrören eller i fördelningsbrunnen.

Infiltrations- eller markbädden

Bädden kan skadas så att den sätter igen om den belastas med högt tryck eller tunga föremål som fordon. Den kan även sätta igen om rötter från buskar och träd växer in i bädden. Håll därför undan buskar med djupa rötter och samtliga typer av träd intill bädden.

Om du får stopp

Försök att lokalisera var stoppet har uppstått och kontakta slamtömningsentreprenör, avloppsentreprenör eller annan sakkunnig som kan hjälpa dig att reda ut orsaken till stoppet och hur det ska åtgärdas.

Om åtgärden innebär att hela eller delar av anläggningen behöver bytas ut eller på något sätt korrigeras ska du kontakta Miljö & Hälsoskydd för att kontrollera att åtgärden inte kräver en anmälan eller ett nytt tillstånd. Åtgärder som att spola spridarledningarna eller att göra en extra slamsugning är inte anmälningspliktiga.